

ZEKİ HAFIZOĞULLARI

KILCI RIZA DESTANI

ANKARA – 1997

*Sümer
Haftzoğulları'na*

*Ölüm gelecek ve gözlerini alacak *
Sabahtan akşama kadar
Bize eşlik eden bu ölüm
Tıpkı eski bir vicdan hesabı,
Veya saçma bir ayıp gibi
Uyanık sağır. Gözlerin
Boş bir söz, suskun bir çılgılık
Bir sessizlik olacak.
Böylece her sabah aynada
Kendi üstüne döndüğünde
Anıları göreceksin. Ey sevgili umut,
O gün biz de bileceğiz
Sen hayatsın ve sen yokluksun*

*Herkes için ölümün tek bir bakış vardır.
Ölüm gelecek ve gözlerini alacak
Tıpkı bir ayıbı bitirmek
Tıpkı aynanın yüzüne vuran ölü bir yüzü görmek
Ve tıpkı kapalı bir dudağı dinlemek olacak.
Sessiz ineceğiz girdaba*

Pavese, 22 Marza'50

** veya ayrıca "ve ölüm gözlerine sahip olacak"
"ve ölüm gözlerin olacak" "ve ölüm gözlerine benzeyecek"
biçiminde de çevrilebilir.*

*Öğrencilerime
Yüreklerinde bir sevgi
tomurcuğu yeşermesi
dileği ile.....*

Sunuş

Anadolu'nun çileli ve kanlı bağında kopan rüzgarların kurulamadığı, doğunun sızım sızım, sevgiye akan gözyaşı Kılıcı Rıza ...; bu destanı okurken Cumhuriyetin ilk sancıklarına tanık olup, Anadolu insanının yazgısını paylaşıyor ve aydınlığa umutlanıyorsunuz.

Hafızoğulları'nın' şiirlerindeki insan, her yerde insan ayrımsız. Ta... Latin Amerika'dakî bîr insanın kötü yazgısı, güneş sarısı ovalardaki bir ırgatın türküsü, hatta bir kardelenin karla verdiği çelimsiz mücadele, adeta kendi kederi, yazgısı. Eh! Ne de olsa bilim adamı, hukukçu elbette her şeye karşı duyarlı olabilir diye düşünürken; yıldızların gökyüzündeki bezenişi gibi sevgiyi her insana, her varlığa zamana, hatta kavgalarına bezeyişindeki zarif ustalığı sizi hayran bırakır. Bakarsınız ki düşünceleriniz gönül yolunda Mısralarında başlangıcı Habil ile Kabil'e giden, ekvatorun orta yerinde, kutuplar arasındaki kavganın derin ve buruk izlerini görürsünüz. Kaleminden dökülen sevgi damlacıklarıyla hep bu yıkımı onarmak ister kendisi ile didişirken bile.....

İnsanlarımızın yoğun bir şekilde yaşadığı yüzeyselliği, umursamazlığı, taş kesen yürekleri düşündükçe okurken sıcak bir samimiyetle karşılaştığım, öylesine gerçek öylesine yalınkat dizeleri biz öğrencilerinizle paylaştığımız için sonsuz teşekkürler.

Kaleminizden şiir dünyasına daha nice mutlu sevgi damlacıkları dökülsün... Gönlünüze sağlık!..

1. Şubat 1997
Sabahat Ergün
A.Ü. Hukuk Fakültesi Öğrencisi

—İÇİNDEKİLER—

GİRİŞ.....	I
ÇINAR.....	1
KIRGIZ DESTANI.....	4
YAKARMAK.....	8
MEKTUP.....	9
BİR ÖLÜNÜN ARDINDAN.....	10
MUTLULUK.....	11
YILBAŞI "94.....	12
SONSÖZ.....	13
KARAMSARLIK.....	14
HAYATTAN İZLENİMLER.....	16
ÖZELEŞTİRİ.....	18
ÖZÜRLE YAŞAMAK.....	20
YILBAŞI "95.....	21
ÖZLEM.....	22
SERSERİLER.....	24
SANIK.....	25
BEKLENTİ.....	27
ÇELİŞKİLER.....	29
UMUTLANMAK.....	32
SONBAHAR.....	34
DÜŞ.....	36
GÜRCÜ ANA.....	38
KILCI RIZA DESTANI.....	41
DERE BOYUNDAKİ EV.....	57
KARTALIN ÖLÜMÜ.....	59
YAMUK YAŞAMAK.....	61
BEYBALA.....	62
MENDOZANIN YAZGISI.....	64
BİZİM DAĞLAR.....	66
UĞURLAMA.....	68
CESARE PAVEZEDEN ŞİİRLER.....	70

Giriş

Şairlik bir yüce sanattır. Şairler, duygusal hayatımızı oluşturan bize iyiyi, güzeli, sevgiyi sunan, hayatı yaşanır kılan kişilerdir.

Yıllarca önce bir amatör çevirmen olarak şiirle uğraşıyordum. Pavese'den bir kaç şiir çevirmiştim. Bunlar o günlerde çıkan Forum Dergisinde yayınlanmıştı. Okul yıllarında Veysel'i tanımıştım. Bu iş hoşuma gidiyordu. Ancak bir gün birileri yazmamı tavsiye etti. O koşullarda korkmuştum. Bir daha bulaşmadım şiire. İtiraf etmeliyim, o yıllar zor yıllardı...

Yıllar sonra, bir rastlantı sonucu, şiir yazmaya başladım. Belki biraz da geçmişin özlemi vardı içimde. Şiir yazıp başkalarına veriyordum. Kimi onları karamsar buluyordu, kimi onların değersiz olduğunu söylüyordu. Eleştirilmek hoşuma gitmişti. Bu kez şiirlerimi yerel edebiyat dergilerine göndermeye başladım. Onları bastılar. Yalnız kaldığım zamanlarda şiirle uğraşıyordum. Şiir çizgisine ulaşmış olmak veya olmamak artık beni pek ilgilendirmiyordu.

Okul yıllarında Hasan Ali Yücel'in çıkarmış olduğu Milli Eğitim Klasiklerini, Yaşar Nabi Nayır'ın Varlık yayınlarını okumuştum. Yurt dışında bulunduğum sırada Nazım Hikmet'e merak sarmıştım; kitapçı vitrinlerindeydi. Nazım'ı okumak serbestti. Onun Memleketimden İnsan Manzara/an İsimli kitabının İtalyancaya çevrilmesinde Bayan Lussu'nun çalışmalarına katkıda bulundum. İtalyan yazarlarını okuyordum. Pavese'ye hayrandım. Onun şiirinde bir burukluğu, bir yalnızlığı, bitmeyen bir ezikliği yaşıyordum.

Belli bir yaştaayım. İnsan hayatında şiirin önemini daha iyi anlıyorum. Tavsiye ederim, öğrencilerim yüreklerinde şiire yer versinler. Ceza hukukçusu yüreğinde şiir coşkusu taşıdığı sürece merhametlidir.

Hiç olmazsa bu yaşta içimdekileri korkusuzca söyleyebiliyorum. Keşke direnebilseydim. Yapamadım....

Değerli okuyucu seni şiirlerimle baş basa bırakıyorum. Dilerim emeğin boşa gitmez. Yüreğinde bir kıpırdanma duyarsan bu, gerçekten beni mutlu edecektir.

ÇINAR

Bir yerde
Bir tohum düştü toprağa
Büyüdü çınar oldu
Kim bilir kaç nesil
gelip geçti altından
Çınar Ağın' di
Bir yerlerden gelmiş
Bu toprak/ara kök salmış
Fidanmış irileşmiş
kocaman olmuş
Ben tanıdığım da dallarında
türkü söylerdi kuşlar
Hemen dibinde
bir kahve vardı
İnsanlar orada toplanırdı
İhtiyarlar günü konuşurlardı
Gençler oyun oynardı
Pazar yeri di çevresi
Bir meydana bakardı
Dükkanlar vardı
Yanında cami
Karşısında hükümet konağı
Her şey iç içeydi
Toprak
Çınar
Kuşlar
ve insanlar

Kaderleri bir
Sesleri birdi
Ama
duyulmazdı
hissedilirdi
Geçmişten geleceđe
hep bir şarkı söylenirdi
Zaman her şeyi eskitti
Topraktan başlayan
toprağa döner
Göç gelir
vurur götürür
Çınar yalnız kalır

Artık kuşlar da gelmezler
Boşalır Çınarın altı
Ölüm sessizliği çöker
Alan da satan da yoktur artık
Çocukluğumda tanıdım çınarı
Gürdü
Kucaklardı çevresini
Pençe gibiydi yaprakları
dipdiri
Birlikte bir kaderi bölüşürdük
Yokluktu çıkmazımız
Boşa gitti çabalar
Çınar kaldı
İnsanlar
kuşlar

gitti

Bilmiyorum
Çınar hala durur mu yerinde
Yaşlanıp öldü mü yoksa
Şimdi
her halde
başka çınarlar
başka kahveler var
o topraklarda
Toprak her zaman filiz verir
Hayat bir devinimdir
sürer gider
İnsanlar ölür
Her ölüm bir hayatı başlatır
Bugün
orada
başka hayatlar var
Bana yabancı
Anılarımda
tek çınar kaldı

10.3.1993

KİRGİZ DESTANI

*Yüreğinde Dadaloğlu'nu duyan
Düşün adamı
Değerli hukukçu
Fikret Eren'e
Gönlünde "Issık göl" sıcaklığının*

Hiç eksilmemesi dileğiyle...

Günü gelmiş
Gök çatlamış
Yarılmış Tanrı Dağları
Böğründen bir atlı
Terkisinde bir kız çıkmış
Adı Kırgız
Sürmüş atını doludizgin
Ovanın tam orta yerine
Diz çökmüş şükretmiş dağlara
Çoğalmış zamanla
Ün salmış
Gün gelmiş
Sıgmamış ovaya
Kopmuş Tanrı Dağlarından
Dağılmış dört biryana
Adı Türk olmuş

Yenmiş
Yenilmiş
Tutsak olmuş
Kırmış birbirini
Acımasız
Anayurtlar kurmuş
Anayurtlar istila etmiş
Geçirmiş kendi öz evlatlarını
Kılıçtan
Kısacası
Acılar tatlılarla
Bir tarih yazmış
Türkün Tarihi
Gün gelmiş
Dağılmış Türkün yurdu
Kimi erkin
Kimi köle
Sürmüş gitmiş bilgisizlik
Çağlar boyu
Silineyazmış Türkün İzi tarihten
Ama bir gün
Bitmiş acılar
Bir ufuk açılmış önünde
Kırgızın
Tanrı Dağları kadar yalçın

Doruklarındaki karlar kadar
Temiz
ve Aydınlık
Bu erkinlik dönemidir
Özgürlük önümüzde bir çizgi
Kuşunuz olmasın
Toplanacağız
Kıracağız yoksulluğu
Tek değiliz artık çoğuz

Erkin adımlarla
Birlikte yürüyeceğiz
Uygarlığa
And olsun

Ey Koca Kırgız
Unutma
Biz dün değiliz
Artık yarınız
Anladık insan olduğumuzu
Tek bîr davamız var şimdi
Yüceltmek insanı
Sunmak sevgiyi herkese
Ayırmamak yetmişiki milleti
"Mecusiyi" çağırabilmek özümüze
Coşmak birlikte
Yeni çağlarda

Durmayın
Koşun gelin
Birlikte üretelim sevgiyi
Issık Gölde Sunalım
Kırgız Kızlarının
Al dudaklarından
Koşalım barışa
Korkma
De
Değmez mi buna
İnsan olmak

Issık Göl, 1.7.1993
YAKARMAK
Zifiri karanlık
Batmışsın alabildiğine
Sanki bakar körüm
Bulamıyorum yolumu
Ne zor şey elyordamıyla yürümek
Başını taşlara çarpmak ve anlamamak
Doğru nedir
Farkında bile değilim
Hayat mı
Ölüm mü gerçek
Bilmiyorum
Artık ellisini de aştım
Tanrım bir ışık arıyorum
Varsın zayıf olsun
Hiç Önemli değil
Yeter ki sızsın bir yerlerden
Dolsun gözüme masmavi

9.8.1993

MEKTUP

Gülüm
Nerden bilesin
Burası Güllük Körfezi
Denizin yeli kırılır dağların eteklerinde
Götürmez bir selam bizim ellere
Antepliyiz soyumuz Karayılan
Kim demiş doğum eşitlikdir
İrga t doğmuşuz bir kere
Varlığımız bir mitil biraz para
Düşmüşüz gurbet ellerine
İnşaatlarda yankılanır türkümüz
Karışır harca ak binalar yükselir
İş biter döneriz memlekete
Sevgi hasrettir bizde
Kavuşunca biter
ve gurbetle yeniden başlar
Yeni bir koyda yeni bir hasret olur hayatımız
Ölenler çıkar aramızdan
Kalır buralarda kimsesiz
Ah şu mezar taşı da olmasa
Ölüm eşitlikdir diyeceğim ve teselli bulacağım
Her ne ise baki selam herkese

13.9.1993

BİR ÖLÜNÜN ARDINDAN

Tam öğlen vakti
Tekbir sesleri arasında
Bir çocuğun cılız omuzlarında
Bir tabut yükselir
Ölümün ağırlığı çöker üstüne
Ürperir İliklerine kadar
Ağlamak ister ağlayamaz
Korlaşır gözyaşları
Akar kalbine
Ne çare
Baharda da yaprak dökülür
Bir kasırga gelip vurur götürür
Yirmisinde bir kız paramparça
Düşmüş musalla taşına

Kefeni duvak olmuş ölüme
Yoktur dönüşü bu yolculuğun
Gideni bek/emek boşuna
Bir sevgidir geride kalan
Yeşerir başka bir canda ve büyür
Ölümsüz olur
Ölümdede

29.9.1993

MUTLULUK

Avuçlarımızda sabun köpüğü
Kayar parmaklarımızın ucundan
İstesek de tutamayız
Yok olur bir anda
Ardından bir iz kalır
Dudaklarımızda
Aradığımız bir şeydir mutluluk

23.10.1993

YILBAŞI '94

Ne çare
Vade böyle biçilmiş bir kere
Yazgıdır bozamazsın
Sayılı gündür
gelip geçer
Her an biraz daha boşalır avuçların
Yaklaştıkça sonun başına

umut edecek bir şey de kalmaz
ağrılar dinsic istersin
Vakit geldi
Güneş ha battı ha batacak
Belki bir karanlık basacak
Ve sonra
adın kalacak bir mezar taşında

Yılbaşılarını artık hiç sevmiyorum

27.12.1993

SONSÖZ

Nedendir bilmem
Hep garib olduk
Sanki gurbette ölmeye doğmuşuz
Sıla içimizde sönmeyen bir ateş
Anam yaban yere gömüldü
Babam bir kış günü kimsesiz ölmüş
Bu ne yoz bir yazgıdır Tanrım
Dünyaya dağıldı dölümüz bizim
Artık kalmak istemiyorum buralarda
Ama çaresizim
İsterim ölüm gitsin memlekete
Bir mezar kazılsın
Bulunursa babamın yanında
Yazısız bir taş koysunlar başına
Adsız doğdum
Bu böyle de bitsin istiyorum
İnanın hiç üzgün değilim
Sonunda topraktan geldik
Toprağa dönmektir mutluluk

31.1.1994

KARAMSARLIK

Ortalık zifiri karanlık
Göz gözü görmüyor
Yerde kan
Yanına yıkılmış iki insan
Ölen öldüren bir
Bir kadın ağlıyor uzaklarda
Yüreği paramparça
Çaresiz

Şimdi saray soytarıları hükmediyor
Cüceler dolaşıyor etrafta
Herkes kararsız
Sağduyu kör
Tepede bir çakal uluyor
Bilemiş dişlerini
Sofraya kurulmaya hazır
Bir kadın ağlıyor uzaklarda
Yüreği paramparça
Çaresiz

Nasıl olmuş bilmem
Konuşma unutulmuş
Tek bilinen şey şiddet
Vur habire vur
Ne duruyorsun
Gülsün saray soytarıları
Cüceler takla atsın keyfinden
Çakal kurulsun sofraya
Bir kadın ağlıyor uzaklarda
Yüreği paramparça
Çaresiz

Hepiniz uzaklardan geldiniz
Ama ananız oldu Kibebe
Dolgun memelerinde büyüdünüz
Ne oldu da Habil Kabili öldürdü
Niçin orta yerde bu kan
Kim bozdu kuralı
Utanmaz mısınız hiç geçmişinizden
Bir kadın ağlıyor uzaklarda
Yüreği paramparça
Çaresiz

10.Mart.1994

HAYATTAN İZLENİMLER

HAYAT YALAN ÖLÜM GERÇEK
Aşık Veysel

Ameliyat masasındasın
Neşterin soğukluğunu duyarsın teninde
Bir kuş gibi titrer yüreğin
Ölümün aklından geçer
Bir an geçmişine dalarsın
Acı bir tebessüm oturur dudaklarına
Hayıflanırsın

Elbette gitmeyi kabullenmek zor
Dikilir kalır gözlerin doktorun ellerinde
Umuttur eller

Azrail'i görürsün
Dikilmiş yanbaşımda
Titresin korkudan
Vaden gelmesin istersin
Bir hıçkırık düğümlebilir gırtlığına
Ama ağlayamazsın

Belirsizlik sarar benliğini
Çaresizsindir
Düşünce durur
Umut biter
Sıkışır kalırsın iki yer arasında
Göz bebeklerin donuklaşır boşlukta
Hiçliğini anlarsın
Artık bir zavallısındır
Kırılmıştır direncin
Hazırsındır
Kabullenirsin ölmeyi
“Allanın dediği olur” dersin
ve teslim olursun kaderine

Bir ara uyanırsın doktorun sesiyle
“Haydi geçmiş olsun”
Bu kez de bu tarafta kalmışsındır
Yüreğin çarpar sevinçten
Hiç denemediğin bir mutluluğu yaşarsın
Hayat güzelmiş dersin içinden
ve gülümersin

13 Nisan 1994

ÖZELEŞTİRİ

Bir yaz ortasıydı
Öğle sonu yolda karşılaşmıştık
Akdeniz güneşi erimişti teninde
Dağılmıştı saçların
Gözlerin bal rengiydi
Vurulmuştum sana

Nişanlanmıştık bir gün
Üniversite bahçesinde bankta
Yüzük takmıştım parmağına
Ellerin güzeldi
Amacımız tuzu ekmeği bölüşmekti
Ama olmadı nedense
Hep büyük bir yoksulluğu bölüştük
Sevmesini bilemedik yokluktan
Kırdık birbirimizi acımasız
Tükettik sevgiyi
Bir birlikteliğimiz kaldı geride

Biz altmışlı yılların insanıyız
Bölündük sağcıya solcuya
Tek marifetimiz
adam dövmek oldu sokaklarda
Bir türlü öğrenemedik sevmesini
Bir avuç özgürlüktü özlemimiz
Hep kaybettik
Kazanan hep başkaları oldu
Kıramadık kastları bir türlü
Boş laflarla yaşlandık
Yolun sonuna geldik
Kafam alabildiğine karışık
Bir soru kaldı aklımda
Gerçekten nedir sevgi
Mecbur olduğumuz birliktelik mi
Anlamıyorum hiç bir şey
Yine de seninle olmak güzel
Bugün dünden çok daha değerli
Keşke geriye dönmek mümkün olsa
Keşke o değersiz günleri yaşayabilsek yeniden
Vakit geç
Artık yakınmanın yeri yok

Her gün yeniden şafağı görmek
Ağrılara rağmen yarını düşünebilmek
İşte mutluluk

Kuşkusuz
Bir gün gelecek
Bitecek bu birliktelik
Bilmiyorum
Kim gider mezara elinde çiçekle
Tabii o gün geldiğinde
Seni bilmem
Ama ben hayıflanırım
Sevgiyi bilmemeye
ve özlemiyle ölmeye

27.4.1994

ÖZÜRLE YAŞAMAK

Özürümü kalbimde taşıyorum
Ölüm belli belirsiz sızıyor içime
Kurtuluşu yok
Kurulu bir saatim sanki
Ezrail yanıbaşında
Bir gün vakit gelecek
Boşalacak zemberek
ve duracak saat
Korkmuyorum
Gizi hiç kalmadı hayatımın
Mecburum bu sonu bilmeye
ve böyle yaşamaya
Bugün kalan günlerim değerli
Kısalttım geceleri bir bir
Karanlıklar! azalttım
Büyüdü avuçlarımda gündüzler
Artık hayıflanmıyorum geçen günlere
Yeter ki tadını almayı becer
Özürle yaşamak da güzel

27.9.1994

YILBAŞI '95

Nedendir bilmem
Yılbaşlarında
Hep Roma geçer aklımdan

Noel ağaçları süslerdi sokakları
Işıl ışıl olurdu kent
Büyülü bir gece başlardı geçmişten

Alpliler gelirdi gaydalarıyla
Hüzün ve neşe birlikte çalınırdı
Hala seslen çınlıyor kulaklarımda
O günler bir yalnızlık çökerdi içime

Bugün gene yılbaşı
Dünü yaşıyorum
Hayıflanıyorum geçen günlere
Hala bir kızın sıcaklığını duyuyorum
parmak uçlarımda

Romada bir parkta
Bir noe! ağacının altında
Roma hep güzeldir yılbaşılarda

31.12.1994

ÖZLEM

Kardelenler
Cılızdırlar
Kısacıktır ömürleri
Baharla birlikte
Tek tek çıkarlar
karın üstüne
Çeviriler yüzlerini güneşe
Aydınlıktırlar
Geleceği anlatırlar
Umutturlar
İşleri zordur
Kardelenlerin
Ne demek karı delmek
ve aydınlığa çıkmak
Hep yalnızdırlar
Kimseleri yoktur arkalarında
Ya kalır ezilirler karın altında
ya deler çıkarlar kan
Yazgılarıdır bu
Hiç değişmez

Kimin haddine
Olimposta Tanrılardan ateşi çalmak
Nice kardelenler kaldı karanlıkta
karın altında
Ulaşamadılar bir türlü gün ışığına
Ah şu karakışlar olmasa

Ilıman olsa iklimler

Ama ne çare
Buralardan hiç eksik olmadı karakış
Alın yazımız hiç değişmedi
Hiç yaşanmadı baharlar
Yıllardır sürgün vermiyor toprak
Yazık oldu kardelenlere
Ve yazık oldu umutlara

9.1.1995

SERSERİLER

Kimiz bilmiyoruz
Belki kırlardan geldi çoğumuz
Yerleştik bu kentli olduk hepimiz
Tanışmıyoruz önemli değil
Suratlarımız aşına

Sevgi özlem var içimizde
Kafalarınızda depreşir geçmişimiz
Bir kır çeşmesi süsler anılarımızı
Gidemediğimiz topraklardır hayalimiz
Gurbetin soğukluğu işler iliklerimize
Sokaklarda ararız sıcaklığı

Yazık
İnsan artıyız
Kaldırımlardır kaderimiz
Kışı çıkaramaz bazılarımız
Kalanlar parklara taşınır baharla
Toplanırız bir şişe şarabın başına
Aldırmayız gelip geçenlere

Tasalıyızdır

Geçirmişiz zamanını
Pişmanlık çare değil
Belli ki kaybolmuşuz
Bu sokakların insanıyız şimdi
Arayanımız soranımız yok
Yok ardımızdan ağlayanımız
Önemi de kalmadı ismimizin
Artık mezar taşma da yaramaz
Biz bile unuttuk
Hayıflanmak boşuna
Böyle oldu bir kere

13. 4. 1995

SANIK

*Değerli siyaset adamı
CENGİZ ALTINKAYA'ya
Karanlıkların
Bir daha
Hiç olmaması
Dileği ile*

Sanık olmak zor iştir
Hele bir de suçun yoksa
Anlatamazsın kimseye derdini
Gözünün içine içine bakarlar
Acırlar
Bir an gelir

Taşımaz başını omuzlarm
Gerçeği bir sen bilirsin
Çıldırırısın
Susarsın

Cesur olmak istersin
Korku yoğunlaşır yüreğinde
İşler iliklerine dek
Ya bir yanlışlık olursa dersin
Ya suçlu derlerse
Yakıştırılmazsın bir türlü
Umut etmek istersin
Ürperirsin

Bilirsin
Kötü şey yapmadın
Üstelik inandın yaptıklarına
Ama neye yarar
Yargılanıyorsun şimdi
Haykırmak istersin suçsuzluğunu
Sesin kısılır kalır boğazında
Ağlayamazsın

Çaresi yoktur
Düzen böyle kurulmuş bir kere
Yargıçlara inanmak zorundasın
Karar verenler onlar
Beklersin dava bitsin
Suçsuzsun desinler
Yüreğin burulur
Sevinemezsin

Çaresizsindir
Ovuşturur durursun ellerini
Kaybolan yılların geçer gözün önünden
Bu ne biçim bir düzendir
Yaşasın haysiyet cellatları
Kim ödeyecek bütün bunları
Yanına mı kalacak yapanın
Anlamazsın olanları
Olur mu böyle şey dersin
Kabullenirsin

20. 4. 1995

BEKLENTİ

Gülüm
Kötü güne bakıp karamsar olma
İnan bu ülke batmaz
Ölenleri var uğruna

Gülüm

Sakın deme
kimleri yemedik
Hepsi doğru
Çoğu kez
Eti için vurduk bülbülü
Fakat bugün bir farklı yerdeyiz
Delikanlılarımız daha yağız
Kızlarımız daha bir ince
Kafaları akıl dolu

Gülüm
Terslikler yok mu diyorsun
Kim yok diyor
Elbette ki var
İnkâr eden kim
Ama unutma
Sevginin pınarlardan
akacağı günler yakın
O gün geldiğinde
Kahramanlıklar artık
ölüm üzerine kurulmayacak
Bitecek ikilemler
Avuçlarımıza dolduracağız sevgiyi
İçeceğiz
Hem de kana kana

Gülüm
Üzülme sen
Ben inanıyorum dostluk günlerine
Bir gün mutlaka gelecek
Bitecek kavgalar
Barış olacak her yerde
İşte o zaman
Başta
Seni
Kuşu
Ağacı
Taşı
Kısacası her şeyi
Ölesiye seveceğim

Gülüm
Öyle bakma
Hayret edilecek ne var
Hiç hayal görmüyorum
Umut ediyorum sadece
Bırak artık somurtmayı
Haydi gülümse biraz
Biz görmesek bile
Kuşkum yok
Ülkemde yarınlar güzel olacak

5.6.1995
ÇELİŞKİLER

Bu kenti
Nasıl sevebilirim
Top oynamadım
Çember çevirmedi
Sokaklarında
Görmedim parklarını
Bir anım bile yok

Kınamayın
Okumadım okullarında
Bir mahallem olmadı
Yaşamadım çocukluk aşkı
Yüreğim hiç hoplamadı
bir kızın arkasından

Bir beş kasım günü*
Fakülteli olmuştum
Taşralıydık çoğumuz
Isınamadık bir türlü
Yabancı kaldık
bu kente
Ekmek parasıydı aradığımız
Kimimiz burada kaldı
Yerleşti
Kimimiz dağıldı gitti

* Bir zamanlar, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, her yıl "5 kasım" günü eğitim - öğretime başlardı.

Bir gün
Gene döndüm bu kente
Olamadım bir türlü bu kentli
Bilincim bomboş
Fakültemi bile unuttum
Bir sevgilinin sıcaklığı da yok
parmak uçlarımda
Çekip gitmek geliyor içimden
Alıp gitmek başımı uzaklara hayalimdeki topraklara
Ama yapamıyorum
Zira ekmeğim burada
Bu kentte oldu evim
Bu kentte doğdu çocuklar
Anıları var onların sokaklarda
Parklarında oynadılar
Okullarında okudular
Kentli oluştu kişilikleri
İlk sevgi ateşi burada yandı
Yürelerinde
Onlar bu kentin insanı yarınlar
Yazgıdır
Böyle oldu
Kaldık buralarda bir kere
Kent bana ben kente yabancı
Katlanacağım çaresi yok

Doğrusu.
Sevmedim bu kenti Sokakta yürürken
hep çocukluğum gelir aklıma
Alıç ağaçları, süsler anılarımı
Yunusu düşünürüm
15.9.1995
UMUTLANMAK

Doğarken ağlarız
Ölürken ağlar birileri ardımızdan
Yağmurdur gözyaşları
Acıları söndürür

Umut sevgi ve hasrettir
Yaşadığımız
Mutluluk kavuşmaktır
Badem çiçeği kokan bahar yelidir
İlkbahar yağmurunda döl tutan topraktır
Başarmaktır bir şeyleri

Ne doğmak ne de ölmek elimizde
Yarın umuttur sadece
Hayat umutlanmaktır
Ölümler olmasın
Sevgi türküleri söylensin her yerde
Doğumlar şenlendirsın yeryüzünü
Ancak çaresizliktir yazgımız
Kim hükmedebilmiş ki doğaya
Böyle gelmiş böyle de gidecek
Ama bir şey var içimizde
Depreşir durur yüreğimizde
kıpır kıpır
Çocuk çılgılığıdır
Gençliğimizdir
Bir iniltidir duyulan derinlerden
Dindirir tüm acıları
Bir tebessüm olur dudaklarımızda
Bu sevgidir
Ah geçirebilsek dolu dolu şu günleri
Duysak içimizde serinliğini sonbaharın
Avunabilsek faniliklerle
Anlayabilsek ki umut etmektir yaşamak
Güneş daha bir parlak doğacak ufukta
Yüreğimizi Isıtacak
Güzel oldu diyeceğiz
ve hayıflanmayacağız geçen günlere

6.10.1995

SONBAHAR

Yaprak dökümüdür
Sonbahar
Rüzgar sert eser bu mevsimde
Yağmur soğuk yağar
Toprak donar
Artık sonun başlangıcıdır
Kış gelecek
Hep mevsimsiz ülkelerde yaşamak istedim
İstedim ki kışın da çiçekler açsın
Ancak kışın buralarda çiçek açmaz
Ölüm vardır
Daha çok var bahara
Umarım kardelenler bu yıl erken çıkar
Umarım hep badem çiçekleri süsler hayallerimi

Düşümde bir baharı yaşıyorum
Çocuk sesleri geliyor uzaklardan
Torunlarım olsun istiyorum
Ağaçlar sürgün veriyor
Kuzular meliyor
Kuşlar cıvılcıvıl
Çağlayan ırmakların sesi var kulaklarımda
Birden uyanıyorum
Bir gülücük oturuyor dudaklarıma
Bir an geçmişe dalıyorum
ve doğum dirilmektir diyorum
Hiç hayıflanmıyorum

20.10.1995

DÜŞ

Nedendir bilmem
Kahramanlıklar
hep düşmanlık
hep ölüm üzerinedir
Bu bir yazgıdır
Yenilirsin
Âğıtlar yakılır
Yenersin
Övgüler düzülür

ve kahraman derler
Destanlar bitmeyen savařlardır

Artık bitsin savařlar
Düşmanlıklar olmasın
Barış sonsuzlaşsın yüreğımızde
Sevgi yeşersin
Gerçekten
İnanıyorum
O gün mutlaka gelecek
Kahramanlıklar sevgi üzerine olacak
Ak güvercinler dolaşacak göklerde
Zeytin dalları sunulacak
Bitecek düşmanlıklar
Bitecek savařlar
Öyle bitecek ki
en kahraman
en çok seven olacak

Şimdi
Bunlara
Düş mü diyorsun sen
Kim bilir
Belki öyle
Ama ne zararı var
Düş de olsa güzel

30.10.1995

GÜRCÜ ANA

*Sayın Büyükelçi
Tevfik Okyayaz'a*

Tifliste
Hakim bir tepede
Heybetli duruyor
Gürcü Ana

Başı dik
Dağlara bakıyor onurlu
Önünden sessiz akan ırmağı süzüyor
Döl var
Bereket var
Dün
Buralarda
Emek yükselirmiş
avuçlarında çocukların
Aşk şarkıları söylenirmiş
Sevgi yaşanan bir alışkanlıkmış

Bir gün
Bîr şey olmuş
Bozulmuş düzen
Kin nefret kolgezmiş
Savaş başlamış sokaklarda
Çocuklar vuruşmuş acımasız
İrmak kan akmış günlerce
Ölen öldüren farksız
Bir elinde şarap
Ötekinde bir kılıç
olanları
anlamamış
kalakalmış
Gürcü Ana

Bugün
5kasım95⁽¹⁾
Ülkede şölen var
Bu bir özgürlük
Bir barış şölenidir
Ne yazık gülmüyor
kimsenin yüzü
Yoksulluk alabildiğine yoğun
Yokluk bükmüş belini
Gürcünün
Sanki bir kıyamet kopmuş zamansız
Çocuklar sessiz
Kadınlar çaresiz
Erkekler mahcup
elleri boş
yürekleri buruk

Yeter artık
Gelmedi mi gönü
Bitsin bu saçma kıyamet
Bir sevgi yeşersin yüreklerde
Çocuk sesleri doldursun sokakları

Bolluk olsun yetecek kadar
Bereket olsun
Doysun karnı herkesin
Açlık dert olmasın başına kimsenin
Özgürlükler yaşansın ölesiye
Bir elinde şarap
Ötekinde bir kılıç
umutsun sen
mutluluksun
erksin
şefkatsin
Gürcü Ana
Bir şafak söktü ufkunda
Gürcistanın
Kuşkusuz yarınlar güzel olacak

Tiflis, 9.11.1995

⁽¹⁾ 15 Kasım 1995 tarihinde Gürcistan Genel Seçimleri yapılmıştır. Yazar bu seçime gözlemci olarak katılmıştır.

*Ozan'a ve Suna'ya
Yüce dağlar olmasaydı çiçekleri solmasaydı
Ölüm Allahın Emri de şu ayrılık olmasa*

KILCI RIZA DESTANI*

Bir sonbahar günü
Gece zifiri karanlık
Gök gürültüsü
ve şimşekler
Bardaktan boşanırcasına yağın yağmur
Soğuk alabildiğine suratını dalıyor insanın
Orta yaşlı hafif göbekli bir adam
Önünde deri yüklü bir eşek
Arkasında iri bir kaç köpek
Yemen türküsünü mırıldanarak
Bozkır kadar kısır rızkının peşinde
Koyulmuş Divriği yollarına
Bu Kılıcı Rızadır

* Bir varmuş
Bir yokmuş
Bir zamanlar
Aganın Andiri köyünde
Kılıcı Rıza Namında
Bir er kişi varmış
Bu onun destanı

Yaşı kaçtı
Bilmezdi ne zaman doğduğunu
Zaten o kadar önemli de değildi
Yaşayıp gidiyordu
Sormuştu bir kere
Anası
"seferberlikti
herkes askere gitmişti
bağ bozuluyordu" demişti
Yemene gitmiş babası
ve bir daha dönmemiş
Olmuş "dede yetimi"
Geçim derdi
Anası da evlenmiş
Kalmış kimsesiz
Kırgın değildi.
"Yazgıdır" derdi
ve dalar giderdi
derinlere gözlen

Çocukluğudur Kurtuluş savaşı
Bağışlamamıştır savaş çocukları
Yaşlıları bir bir ölüp gitmiş
Çiçek bozuğu kalmış suratında
o günlerden
Uzaktadır cepheler
Kimse Dumlupınarı
Sakaryayı bilmez
Arada bir şehit haberleri gelir
Ölümü kanıksamıştır herkes
Savaş orada yokluktur
Çoban durmuştur boğazı tokluğuna
Haberini bile yoktur geçen yıllardan
Hayalleriyle bölüşür yalnızlığını
Aliç ağaçları olmuştur dostları
Sonunda bir kahramanlık destanı yazılmış
Halkın vicdanının sesi Cumhuriyet Han edilmiştir
"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir"
Pek yazık oralarda savaştan kimse dönmemiş
Elinden iş gelen kişiler hep kırılıp gitmiş
Zorunludur istemiş bir zanaatı olsun
Bir yerde bir işe yarasın
O günler "Ahali Mübadelesi" vardır
Bir ermeniden giderayak dericilik öğrenmiş

hemen ardından semercilik
ve ayakkabıcılık
Bu yüzden ismi "Kılıcı" kalmış

Hayatı boyunca
hiç unutmadı o ermeniye
Hep derinden minnet duyardı
Tanrıya şükrederdi,
Savsamazdı cumaları
Bildiğince tutardı orucu
Nedense hiç sevmedi imamı
Bektaşî'ye hayrandı
Yalnız kaldığı zamanlarda
Yunusu mırıldanırdı

Artık delikanlılık çağındadır
Hummalı bir çalışma başlamıştır
yurdun her bir yerinde
Devrimler yapılmaktadır
Atatürk Başöğretmendir
İmza atmasını o zaman öğrenmiştir
O zaman anlamıştır yurttaş olduğunu
Teninde candır Atatürk
Bir gün "zamanın geldi" derler
Köyünden bir kızla evlendirirler
Bir iken iki olmuştur artık
Ekmek kazanmak zordur
Kuraklık vardır
Toprak küsmüştür
Ancak döl verimlidir
Birden üç çocuk sarıverir çevresini
Karısı bir dördüncüye gebedir
Askerlik de gelip çatmıştır
Parasız pulsuz öyle yüzüstü bırakır ailesini
Tuzlaya gidecektir
Yol namına bir şey yoktur
Katırcılarla Trabzona gidilmiş
ve oradan gemiyle İstanbul'a
Dört yıl sürmüş askerlik
Mektuplarını hep başkaları yazmış
Hiç açıklayamamış sevgisini
Sevgi bazen özlem olmuş türkülerde yankılanmış
Bazen bir ayıp gibi yüreğine yığılmış kalmış
Ondan olacak gülme kaybolmuştu suratında
Sevgi sözlerinde yoktu
sadece gözlerindeydi

1935 yılıdır
Çok çile çekilmiştir ülkede
Ama emekler boşa çıkmamıştır
Coşkulu marşlar söylenmektedir sokaklarda
"On yılda on beş milyon genç yetiştirdik her yaşta"
Bu o yetişen gençlerden biridir
Ancak yoksullukla boğuşmaktadır

Hükümet bir de yol vergisi koymuştur
Ya beş çocuğun olur kurtulursun
ya da yol vergisi verirsin
Hastalık alabildiğine çoktur
Çocuklar kırılır gider
Kimse aldırılmaz anaların gözyaşına
Önemli olan vergiden kurtulmaktır
Sonunda beşi dolduran bir çocuğu kalmış
Artık rahattır
Karsa gönderilme korkusu kalkmıştır (1)

(1) O yıllarda o yörelerde yol vergisi vermeyen veya veremeyen vergi mükellefler yol yapımında çalıştırılmak üzere Kars'a gönderilirmiş.

Ama rahat yüzü görmek var mı
Bu kez Hitler Polonyaya girmiştir
Savaş rüzgarları esmektedir
Asker perişandır
Her şey karneye bağlanmıştır kentlerde
Köylerde toprak verimsizdir
Kıtlık vardır
Gene vakitsiz ölümler başlamıştır
Verem uluorta kol gezmektedir
"Hazır ol emri" de verilmiştir
Herkes çağrılmayı beklemektedir
Savaş uzun sürmüş
Ama kimse çağrılmamış askere
Yemenler bir daha yaşanmamış
Çok severdi İsmet Paşayı
Yetim bırakmamıştı çocukları
Kapanmamıştı okullar
Hep bir dileği olmuştur
Çocukları okusun istiyordu
"Okusunlar memur olsunlar" diyordu
Memur olmak ona göre bir kurtuluştur
Farkında bile değildi büyük göçü başlattığının
"Elbette bir gün mutlaka geri dönecekler" diyordu
ve onları gözlerinde beliren bir damla yaşla uğurluyordu

Düşleri gerçek olmuştu
Memur oldular çocuklar
Dağıldılar dört bir yana
Ama bir daha geri dönmediler
Çocukluktan kalan anılarla birlikte
kentlerin varoşlarında kaybolup gittiler

Bir Rus korkusu sarmıştı memleketi
Moskof bu kez
Boğazlan istiyormuş
Batıdan demokrasi rüzgarları esmektedir
Üstelik Amerikan yardımı iştah kabartmaktadır
Yapılacak tek şey acilen demokrasiye geçmektir
Zaten böyle yaptılar
Halk Partisinden ayrılanlar
belki başlangıçta danışıklı dövüş
Demokrat Partiyi kurdular
1946 yılında açık oy gizli tasnif seçim yapılmıştı
Hafızasından hiç silinmemişti jandarmanın dayağı
Meydanlarda dövülmüştü insanlar
Bu hiç hoşuna gitmemişti
ve çaresiz kabullenmişti

O yıllar sıkıntılı yıllardır
Vereme yakalanmıştır oğlu
Penisilin henüz yaygın değildir
Elden hiç bir şey gelmez
Ölüm erken gelmiştir
İki çocuk bir gelin kalır geride
Oturur yüreğine evlat acısı
Sürekli sözsüz bir ezgiyi mırıldanırdı
Bununla kalmaz kötülükler hep birbirini kovalar
O günlerde piyasalar da bozulmuştur
ipek böcekçiliği bitmiş
deri satışları durmuş
ve fiatlar düşmüştür⁽²⁾
Neyi var neyi yok hepsini kaybetmiştir
Yeniden yoksulluk günleri başlamıştır

⁽²⁾ Naylon çıkmış, lastik ayakkabılar ve naylon eşyalar piyasaya sürülmüştür. O yıllarda para da değer yitirmiştir. Avrupa deri almamaya başlamıştır. Haberleşmenin yeterli olmaması nedeniyle kimse bu durumdan haberdar olamamış, dolayısıyla ekonomik durumu ayak uyduramamış ve varlıklarını yitirmişlerdir.

1950 yılıdır
Ülkede coşkulu bir bayram vardır
Seçimler bu kez doğru yapılmıştır
ve halk iktidarı değiştirmeyi başarmıştır
"Demokrasi geldi
Kimse kovulmayacak hükümet kapılarından
Bitecek memur zulmü
Kalkacak Jandarma baskısı
Herkes inancında serbest olacak
Herkesin işi ekmeği olacak"
demişler
Ne kadar da çok sevinmiş
Adeta uçuyormuş sevincinden
Ne yazık ki hayal kırıklığı erken gelmiş
Zira dayanılmaz bir zulüm başlamış
Öğrenciler sokaklara dökülmüştür

Çocukları vardır bunlar arasında
"Halkın ihtilal hakkından" söz edilmektedir
Gene "hürriyet gelecek
demokrasi gelecek"
denir
27 Mayıs 1960 günü ihtilal olur
İhbarlar yağar karakollara
İnsanlar toplanır
Bir sabah asılır Başbakan
Oyunu vermemişti
Demokratlara
Sanki gerekli miydi
Çok üzülmişti
Olanları hiç anlamamıştı
"Menfaat dünyasıdır"
olur böyle şeyler" derdi
Vicdanında duyduğu acıyla iç çekerdi
Böylece meşrulaştırmaya çalışırdı ihtilali
Zaten kimse de sormamıştı kendisine
Öldüğünde
Başbakana henüz anıt mezar
Yapılmamıştı
Görseydi bu günleri kim bilir neler derdi
Her halde altmışını çoktan geçmişti
Ne bir işi ne de bir geliri vardı
Bir iş tutamayacak kadar güçsüzdür
Akşamın alaca karanlığıdır yelen
Hep "on ikiye beş var" derdi ve geçmişe hayıflanırdı
Çok yorgundu
Dalıp giderdi gözleri uzaklara
Artık toprağın da bir verimi kalmamıştı
Sonunda çocuklarının gönderdiği harçlığa kalmıştı
Yüreği burulmuştu
Sanki bir hançer taşıyordu üstünde
Hissettirmemişti kimseye
Kabullenmişti
Ağın iki dağ arasına sıkışmıştır
Tepeler çıplak vadileri yeşildir
Tek zenginliği yaşlı dut ağaçlarıdır.
Yolun bittiği yerdir
Ağın Bir düşüncesi vardır kafasında
Murat'a köprü yaptırmak
ve yol açmak
Bozmak bu yazgıyı
Gerçekten bir gün gelir
Hayelleri geçek olur Murat'a bir asma köprü kurulur
Birden canlanır alışveriş
Artık keyfine diyecek yoktur
Ama sevinci kısa sürer
Keban Barajı yapılır
Yutar güzelim toprakları
Silip süpürür köprüyü
Onu hiç sevmedi
Ağın gene yolun bittiği yerdir
Göç daha da çok hızlanmıştır

Çabalar boşuna
Gurbet Ağınlınm yazgısıdır
Erişilmediği ufuklara bakardı
Buğulanırdı gözleri
Eski gitmiş yeni de gelmemiştii
Kaybolmuştu hayelleri
Bir sızı kalmıştı yüreğinde
1970'li yıllardır
Ülkede kabadayılık egemendir
Gene birileri kalkıp adına konuşur
Gene demokrasiden söz ederler
Anlamsız bir kavga başlamıştır
Sokak çatışmaları sürer gider
Gençler asılır törenlerle
İbretle seyreder
Ama bu kez olanlara ilgisizdir
Hasta bedenini taşımada zorlanmaktadır
Kötü bir rastlantı
karısı da bacağını kırmıştır Ankaraya götürürler
Dünyada tek başına kalmıştır
Gider peşinden
Yüreğindeki acılar daha da artmıştır
Gurbete gömülür karısı
Derler "ruhlar mekansızmış
gidermiş bir gün Ağına"
İnanır teselli bulurdu

Barınamaz hiç bir yerde
Çaresiz evine döner
Od yok ocak yoktur
Bir kış gününde
kimsesiz öldüğü haberi gelir
Oğlunun yanına gömerler.
Gökte bir yıldız kaydı
Bir yerlerde bir masal daha bitti
Sana selamı var çocuklarının
Kentlerde göçmen oldular
Sıla hasreti doldurur yüreklerini
Torunlarına gelince
onlar bu ülkenin yeni kentlileri
İnan emeklerin boşa gitmedi
Toprağında rahat uyu
Dilerim Aladağdan esen yeller
her sabah seher vakti
fısıldar kulağına
"Rahmetin bol olsun"

9.12.1995

DEREBOYUNDAKİ EV

Bülent Acar'a

Uzaktardan
Sanki yılların ötesinden
gelmişti

Sordu
Orada bir erik ağacı vardı
Baharla birlikte döl tutardı
Çiçek yüklenen dallarında bal arılan oynaşırdı
Dedi
Yaşlanmıştı
Artık arılar da gelmiyordu
Kestik onu
Sordu
Bir armut ağacı vardı
Ankara armudu değildi
Bal armudu desem o da değildi
Belki de piçti
Ne önemi var
Meyvesi sulu olurdu

Dedi
Gittiniz
Bakımsız kaldı
Kurudu
Sordu
Ev ne oldu
Seher vakti bülbüller
gelirdi bahçesine
Böyle başlardı gün
Bir orkestra kurulurdu
çocuk sesleriyle

Varlıklı değildik
Açlık da yoktu
Dedi Ev yıkıldı
Apartman yapıldı
Bahçeler katmadı yola gitti
Bir anda
Yitip gitmişti çocukluğu
Ağlamak istedi doyasıya
Bir kere erkeksin demişlerdi
utandı Çaresiz sustu

9.2.1996

KARTALIN ÖLÜMÜ

Burası Çeçen toprağı
Şeyh Şamilin sesi yankılanıyor
Dağlar sarp
Vadiler engin
Şimdi bahardır oralarda
Badem çiçekleri kokar
Ama bir kartal düştü toprağa
Kan diz boyu
Bir destan daha bitti
Geride bitmeyen bir yas
Bir özgürlük şarkısı kaldı
Kana boyandı toprak
Kin var
Düşmanlık var
Uzanmış boylu boyunca
Yerde yatıyor Dudayev
Suratında melek saflığı barış özlemi
Kanı yerde
Ağtılar yakılıyor
Övgüler düzülüyor şimdi
Ama ne çare hala özgürlük yok
Hala tutsak Çeçen halkı
Dün de böyle olmuştu

Artık yetmez mi Şeyh Şamiller
Yetmez mi kan dünyanın bu yerinde
Yetmez mi özgürlüksüz kahramanlıklar

Hiç utanmaz mı insanlar
Plakta Şeyh Şamil çalıyor görkemli
Bir kartal daha yitti derin vadilerde
Bu kez de yiğitlik şarkıları yankılanacak
ninniler yükselecek
Kafkas dağlarından

Emek boşa gitti
Gene ulaşamadı "kafdağına"
Özgürlük hep özlemi oldu Çeçenin

25.4.1996

YAMUK YAŞAMAK

İsterim
her şey düzgün
yerlilerinde olsun
masam karışık olmasın

ama ne mümkün
içimde var bir serseri
haylaz mı haylaz
hiç söz dinlemez
sadece kırar döker
her şey dağılsın ister
hem öyle bir dağılsın ki
toplanmasın bir daha
yeniden başlansın
yaşamaya
ve sevmeye

isterse kınasınlar
umurumda bile değil
usandım tekdüzelilikten

yamuk yaşamak istiyorum artık

10.6.1996

BEYBALA

Burası
Hazar Denizi
Ufuk hala koyu karanlık
Havada mazot kokusu
Tepede bir şafak yıldızı
Umutlanmak usanmadan
Fakat hiç gün görmemek
Yürekte taşımak özgürlüğü
ve özlem duymak

Sen
Uzaktan geldin
Bölündün
Bir yarın kalmış
Öteki gitmiş ardına bakmadan
Batıda yankılanmış nal seslerin
Çakmak çakmak gözlerin
Yaş kalmamış çukurlarında ağlamaktan
ve tutsak olmuşsun yazgına

Sen
Yoksulluksun
Çocukların aç
Bezirganlar sokaklarda
Kenti kuşatıyor zenginlikler
Dost kim düşman kim belli değil
Sıra sıra şehitlikleri doldurmuş gençler
Özgürlük siyah mermerlere kazılmış
ve şimdi başını dik tutmak hakkın
Sen
yakınımda uzaksın birer yabancı olmuşuz
Keşke uzatabilsem ellerimi
Bir kez ortak olabilsem derdine
Keşke bölüşebilsek acıları
Yüreğimde ince sızısın
Tükenmeyen hayellerim
Sineme saplanmış hançersin
ve sen
Öz yurdum
Azerbaycansın

19.6.1996 Baku

MENDOZANIN YAZGISI

Başka bir ülkede doğmak
Başka ülkelerde yaşamak
ve sonra
Başka bir ülkede ölmek
Bozkır çocuğu
Güneş iri doğar
dağların doruklarından
Gün kuru bir yelle başlar
Aşılmaz sıradağlar çizer ufku
Boyutsuz hayallerde yaşanır
Bir gün bıraktın oraları
Takıldın bir kızın peşine
Bilmediğin yerleri yurt tuttun
Alışamadın bir türlü ıslak havalara
Yosun kokusu
Damağında tuz lezzeti
Ufkun belirsizliğinde bronzu
yaşıyorsun
Bu topraklar başka
Tanımıyorsun insanları
Bir yabancısın
Uzaklardan geldin
Dilleriniz ayrı
Anlamadın onları
Ama sevdin
Her halde topraklarında ölmek isterdin
Fakat öyle bir kötü yazgı ki bozamazsın
Şimdi okyanusun sesi çınliyordur kulaklarında
Belki hala yalçın
Ant dağları süslüyordur hayelilerini
Belki de İspanyol müziğinde oluşan çocukluk yılların
geçiyordur aklından
Hiç beklemezken
Ölüme yakalanmışsın ansızın
Görenler diyorlar ki
Öldükten sonra
Doğduğun topraklardan

Sıla özlemi dolu
Bir İnkâ gülücüğü kalmış dudaklarında

21.7.1996

BİZİM DAĞLAR

*Bu dağların insanı
Ramazan Arslan'a*

Dumanlı dağlar
Yalçın kayalıklar
Kayaları yaran ağaçlar
görkemli yeşil deniz
Dün geçit vermezmiş bu dağlar
Denizden bakıldığında
göğe değermiş tepeleri
Doruklarında Tanrılar oturmuş
Erişilemezmiş Tanrılara
Ateş onlarınmış
Bir gün dikilmiş karşlarına insan
Çalmış ateşi koymuş avcunun ortasına
Göğü yere indirmiş
İlk suç
İlk isyan
Uygarlığa ilk adım
Bugün yurt tutmuş dağlan insanlar
Ulaşılamayan bir tepe kalmamış
Artık denize iniliyor
Ama bir gün gelmiş
boşalmış dağlar
yoksulluk yazgı olmuş
Birkaç cılız keçi dolaşüyor ortalarda
Peşlerinde koşuşturan yorgun çocuklar
Bir köşede gözü mezara takılı kalmış üç beş ihtiyar
En korkuncu
Kibelenin memelerinde süt yok

Bolluk tükenmiş gitmiş
Göç acımasız vurmuş
ovan bomboş
Bal yok
Artık yağız atlar kişnemiyor
derin vadilerde
Türkü çağrılmıyor
Dadaloğlundan eser yok
Sanki Kurtuluş savaşı hiç olmamış
Sanki hiç yoksulluğa baş kaldırmamış insanlar
Bezginlik umutsuzlukla karışık
Bitişmiş ölümlerle yaşamın çizgisi
Salt hasret kokuyor kır çiçekleri
Umut yitip gitmiş
Anlamı kalmamış çocuk bakışlarının
Korku var her yanda
Keşke bir suç daha işlense
Bir isyan bayrağı daha çekilse
bu dağlarda
Gördüm
Kahroldum
Öyle yandı ki yüreğim
Anlatamam
Gözlerimde bir damla yaş
Bir burukluğu yaşıyorum acımasız
Hiç sorma burası neresi
Burası Toroslar
Bizim dağlar
20.11.1996

UĞURLAMA

Vakit geldi
Yol ayrımıdır
Çekip gidiyorsun
ardına bakmadan
Odalar bomboş kalacak
Şarkılar duyulmayacak
Bu alın yazımız
Ben de çekip gitmiştim
Tıpkı senin gibi
en delikanlı çağымda
Biçimsiz bulutlardı hayallerim

Gerçekten biz kimiz
Evrende bir çöp bile değiliz
Her gün bir kayıp olmanın korkusunu yaşarız
Sürüklenip gideriz bir yazgının peşinde
Bazen bir çocuk kahkahası yükselir yüreğimizden
bazen bir hıçkırık
Bazen acımasız bir yaşlılık sessizliği çöker içimize
Yaklaştıkça yaşamla ölümün çizgisi hayıflanırız

Biliyorum
Kalamazsın

Artık bekleme
git
Unutma
Buralarda da badem çiçekleri açar
Baharlar hep gül kokar
hasret kokar
Beklemek umuttur yüreğimizde
Ufka takılıdır gözlerimiz
Anılarda yaşarız hayallerimizi
Gurbet benliğimizdir bizim
içimizde bir türküdür
tükenmez

Kim bilir
Belki de oralarda yazgılar başkadır
Belki ayçiçekleri gibi açar sevgiler
ekmek de boldur
Bir gün duyarsam
yabancı kokan bir odada
yalnızlığımı yaşadığımı
inan çok üzülürüm Haydi
git
güle
güle
Bahtın açık olsun
Solmasın yüzündeki güzellikler

28.12.1996

CESARE PAVESE 'DEN ŞİİRLER (*)

Toprak ve ölümsün
Karanlık ve sessizlik
senin mevsimin
Hiç bir şey senin kadar
yaşamıyor şafaktan ötede

En duygulu anında bile
yalnız acısın sen,
kanında ve gözlerinde acı
fakat sen duymuyorsun.
Bir bitki yaşantısı
kurak toprak gibi yaşıyorsun.
Ve seni bilmediğin hıçkırıklar
düşler kapsıyor

Acı

ürperen bir göl suyu
ve seni sarıyor.
Su üstünde halkalar
kaybolmaya bırakıyorsun onları.
Toprak ve ölümsün.

3.12.1945

(*) Hafızogulları tarafından çevrilmiş bu şiirler 1 ağustos 19X9 tarih 368 sayılı "Forum" adlı on beş günlük, politika kültür ve sanat dergisinde yayınlanmıştır.

Kan dökülen tepeleri
bilmezsin sen
Hepimiz kaçtık
hepimiz bıraktık
silahı ve adı
Kaçarken bir kadın görüyordu bizi.
Bizden biri
elleri yumruk
durdu
boş göğü gördü
sonra bir duvar dibinde
baş eğdi ve susarak öldü.
Şimdi bir kanlı giysi ve adı...
Bir kadın hala tepelerde bekliyor
bizi

9.11.1945

IN THE MORNING
YOU ALWAYS
COME BACK (*)

Boş sokakların derinliklerinde
İlk ışıkları tanyerinin
Senin azından soluyor
Gri ışık gözlerin
Tatlı tan damlaları
Karanlık tepelerde
Tan yeli örneğin
Evleri donduruyor

Ayak sesleri ve soluđun.
Bir anda kenti titrer
tařlar kokar
hayatsın sen diriliřsin.

Tan ışığında
Kaybolmuř yıldız,
Sabah yeli hışırtısı,
Bir ılık, bir soğuk

Işık ve sabahsın sen

20.03.1950

(*) Sabahları daima bana d6n.